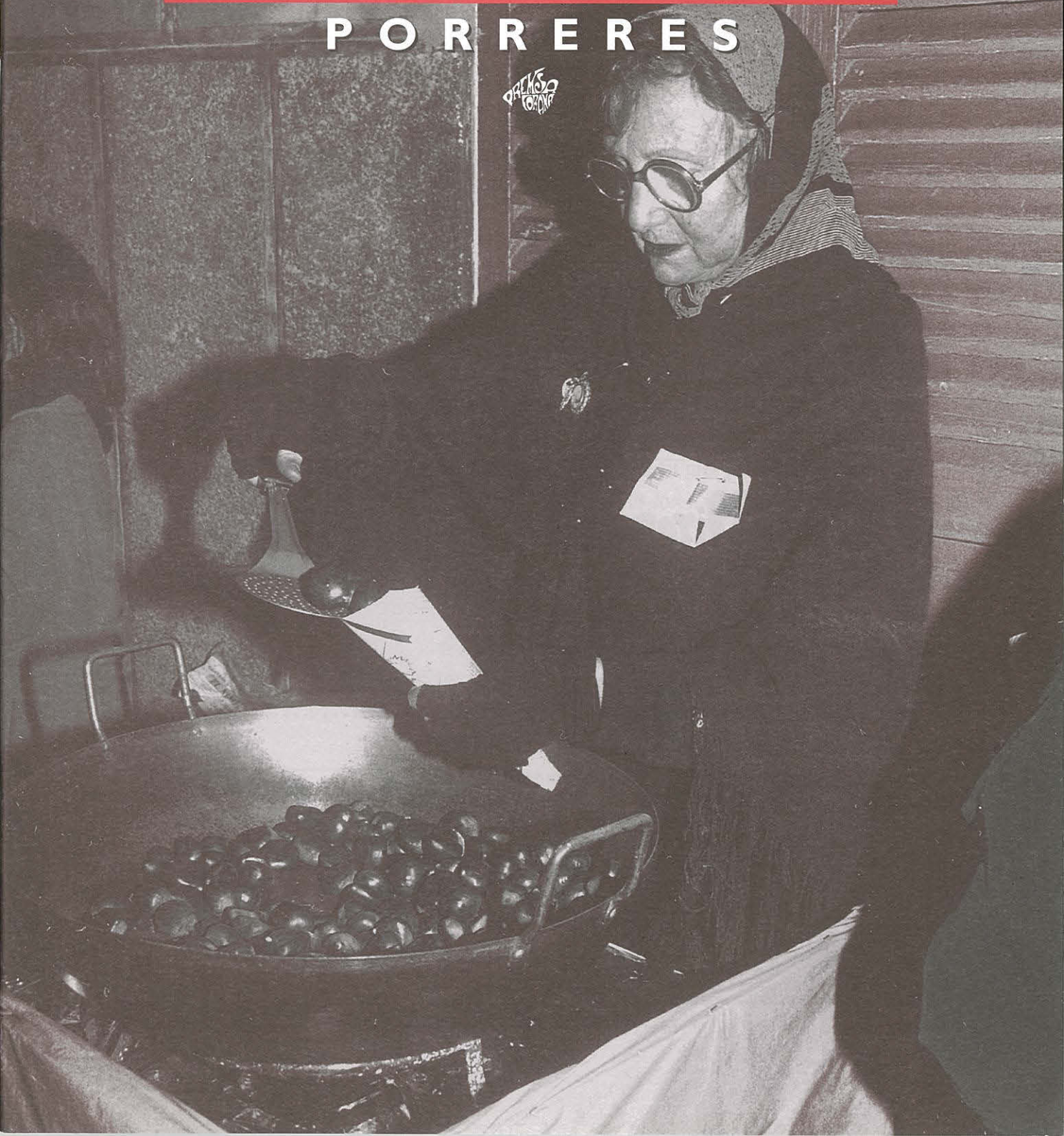

GENER - MARÇ 2002 - ANY XIX - NÚM 86-87

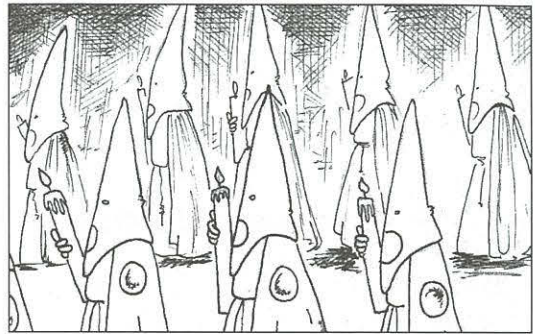
Llum d'Oli

PORRERES

Activitats de l'Agrupació..... 4

Opinió 26

Informació local..... 8

Notes històriques 30

Còmic 16

Creació 32

Entrevista..... 20

Esport 34

Llum d'Oli

Gener-Març de 2002 - Nº 86-87
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Marí i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col·laboradors/es:

Julià Barceló i Aulí
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespí
Ma. Antònia Barceló Riera
Josep Beltran
Biblioteca de Porreres
Jaume Cerdà
Francisca Garcias Ripoll
Tomeu Garí Salleras
GEP
Grup d'Esplai
Miquel Monroig Mestre
Joan Nicolau Salleras
Gabriel Roig Bauçà
Francesca Rosselló
Guillem Rosselló Bordoy
Xisco Sánchez
Joan Sorell Adrover
Margalida Vidal Barceló

Portada

Festa del Comerç 2001
Foto: Fotos Vidal

Fotografies

Fotos Vidal
Joana Ma. Julià
Vicenç Marí

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafilopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

*Amb el
suport de*

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

NO PODEM DEIXAR- HO CÓRRER

La figura de Climent Garau *Marió* ha suscitat la curiositat de moltes persones interessades pel seu passat. Unes coneixien alguna cosa de la seva vida, altres la ignoraven. El batle republicà fou un polític prudent i de seny, compromès amb unes idees democràtiques. L'any 1936, els seus somnis i els d'aquells que confiaven amb ell foren escapçats per la maquinària d'un règim imposat per la força dels fusells i, alhora, la seva figura quedà oblidada.

Tot i que han passat molt d'anys, parlar d'un enfrontament, a cap de vosaltres no se li escapa que es una qüestió delicada, però s'ha d'afrontar sense enemistats, ni rancors, ni molt menys amb por. No podem oblidar que tots ells defensaren un model de societat de la qual ara en gaudim.

En plena legalitat democràtica, institucions i poble tenim la necessitat de subsanar la intolerància que patí ell i el grapat de veïns que com ell desitjaven una societat més justa i equilibrada, on la llibertat, l'educació i el progrés foren els pilars de les seves reivindicacions.

No hem de fer les coses d'amagat i molt menys en silenci. Oblidar no soluciona res i, per tant, hem de parlar d'això, la gent ha de saber i s'ha de fer alguna cosa. Els nostres fills han de saber i conèixer la nostra història, negar-los els fets es deixar-los fora del nostre passat i del present. El poble que reconeix la seva història, amb els seus encerts i les seves errades, enalteix i honra la memòria dels seus ciutadans més esforçats, creix amb honestat, comprensió i dignitat.

La nostra societat ho necessita. És hora de donar les passes i afrontar el compromís i el repte de homenajar la seva figura, el seu temps i la de tots aquells que moriren anímicament l'any 36. Si ells posaren les primeres pedres i començaren a polir-les, ara ens toca a nosaltres acabar l'obra. No podem deixar-ho córrer. La figura de Climent Garau Juan, i amb ell, la de tots i la de tot el que representa no pot quedar oblidada mai més.

ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL

ACTIVITATS REALITZADES

Gener

Dia 19.- Comença el Campionat de Mallorca d'escacs per equips.

Dia 26.- Escacs 2a ronda.

Dia 27.- Excursió: Puig d'En Galileu per la Carena.

Febrer

Dia 02.- Assemblea General Anual.

Escacs 3a ronda.

Dia 09.- Escacs 4a ronda

Dia 16.- Escacs 5a ronda

X Cicle de Lliçons: Presentació del llibre *Les tècniques del glosar*. Les gloses de Felip Munar.

Dia 17.- Calçotada

Dia 23.- Escacs 6a ronda

Dia 24.- Excursió: Es Cornadors per Son Arrom (Sóller).

PROPERES ACTIVITATS

Març

Dies 1,2 I 3.- Viatge a Eivissa

Dia 02.- Volta nocturna pel terme de Porreres i torrada a Monti-sion.

Dia 09.- Escacs 7a ronda.

Dia 08.- Sopar de Quaresma.

Per apuntar-se ho podeu fer al contestador automàtic de l'Agrupació.

Dia 16.- Escacs 1a ronda de la segona fase.

Dia 17.- Excursió: Puig de Ses Bassetes.

Abril

Dia 6 i 7.- Acampada a Sa Mola de S'Esclop

Dia 20.- Escacs 3a ronda

Dia 27.- Escacs 2a ronda

Dia 28.- Excursió Puig des Vent per Deià.

X CICLE DE LLIÇONS

Enguany ja és compleixen deu anys del primer cicle de Lliçons que l'entitat va posar en marxa a l'any 1993 essent el president de l'entitat Jaume Gil Cuenca.

A un article publicat al número 38 de la revista Llum d'Oli del mes d'abril de l'any 1993 deia *...per intentar donar a la programació cultural de la nostra entitat i recuperar l'assistència del soci al local social, el Consell de Govern ha programat aquest I Cicle de Lliçons a l'Agrupació Cultural.*

...hem intentat abraçar els màxims camps possibles per intentar atreure la màxima diversitat dels nostres socis. La idea és que aquest cicle tenguí continuïtat en propers anys ...

Aquest objectiu creim que s'ha aconseguit tant en la continuïtat com en els temes tractats.

El passat dia 16 de febrer es va encetar el X Cicle de Lliçons amb la presentació del llibre *Els Glosadors i les Gloses*.

Les tècniques del glosat de Felip Munar.

Hem volgut agrair la seva participació desinteressada en aquest cicle amb glosat que li ha dedicat en Toni Pubil:

Dia setze de febrer vengué en Felip Munar qui el cicle encetà i amb l'art de glosar el públic s'ho passà bé.

Va fer la presentació na Catalina Oliver, quatre coses ens digué i així el públic conegué aquest mestre glosador.

En Felip de bon grat va començar la lliçó i el públic amb atenció va seguir l'explicació més i més entusiasmat.

I ara descans per mi degué pensar el glosador, entre cançó i cançó, que aquí l'espectador també ha d'intervenir.

El públic així digué
el que havia de dir,
una glosa per aquí,
allà una altra se'n sentí
i tothom intervingué.

Gràcies, Felip Munar
per la teva lliçó,
per la presentació
i pel bon humor
que aquí vares crear.

El cicle continuarà al llarg del mesos fins a Sant Joan. Molts i variats són els temes, que si ens confirmen l'assistència els conferencians, es tractaran: viatges d'aventura, medicina de muntanya, drogodependència, parar taula, immigració, contraban, meteorologia, accions humanitàries....

Vos anirem informant així com ens confirmin la seva participació.

CRÒNIQUES GEPERUDES

Joan Nicolau

ACAMPADA AL PUIG DE SA RATETA Dia 15 i 16 de desembre de 2001

Diem acampada al Puig de Sa Rateta perquè això és el que diuen els pro-

Acampada Puig de sa Rateta

grames del GEP-Agrupació Cultural, però només va ser un *simulacre* d'acampada!. Gràcies a Déu!, perquè per una vegada vàrem pensar amb el cap que tenim damunt el coll!

Aquest cap de setmana (això va de caps avui) amenaçava aigua, però els 12 excursionistes que partírem per acampar al cim del *Puig de sa Rateta* no pensàvem que arribàs a ploure tant. I de veritat que va ploure!. El dilluns 17, sabérem per en Joan Barceló que a Lluç va arribar a ploure 234 l/m² (això son molts de litres per haver-los d'agafar).

Durant la setmana havia nevat i els cims de Tramuntana eren blancs; la qual cosa era com una novetat. No vàrem poder acampar perquè no aturava de ploure, ho intentarem per *Binifaldó* on sabíem que hi havia una porxada; iperò caaa..., res, de res! aigua i més aigua; fins i tot les teulades de la porxada pareixien *grifons*.

Ens aturàrem a pensar amb el cap (seguim amb el cap), i decidírem anar a romandre a Lluç. Sopàrem de pa i taleca, llom torrat a un bon foc, vi i bauxa a les cuines. Llogàrem una cel·la i tots a dormir com a un hotel; per alguns era una novetat dormir a Lluç. Vàrem riure molt i molt, i més molt, mentre seguia plovent i fent molt de vent.

Ja el dematí ens disposàrem a fer l'excursió, donat que el dia acompanyava, però abans berenàrem a Lluç i partírem cap l'embassament de Cúber per agafar el camí que du al cim de *Sa Rateta* (1110 m). Hi havia molta neu, pareixia un paisatge del Nord d'Europa. Des del cim de *Sa Rateta* vàrem anar cap a *Na Franquesa* (1067 m) i finalment pujàrem al cim de *L'Ofre* (1091 m).

Acampada Puig de sa Rateta

El dia ens acompanyà, però heu de creure, que fred en feia molt, encara que va valer la pena ja que a Mallorca d'excursions amb neu no en poden fer cada dia.

De totes maneres ha estat una acampada "direm que a Lluc" inoblidable, sobre tot per als qui duïen el sac de dormir i la roba com per anar a dormir a un sofà; i segons els entesos han de ser de ploma. Sort que les cel·les de Lluc tenen radiadors i això va evitar més d'un constipat.

MOLES DE SON PACS I COMUNA DE VALLDEMOSSA

Dia 30 de desembre 2001

Enmig de les festes de Nadal i per fer un foradet a l'estómac pel sopar de la Nit de Cap d'Any, una vintena d'excursionistes férem una caminada llarga, que gran part anava per dins l'alzinar.

Partírem de *S'Estret* de Valldemossa per pujar al cim de *Sa Bombarda* (542 m), per començar a obrir boca era una pujada feixugueta, però va valer la pena ja que poguérem gaudir d'una original vista sobre Valldemossa i Ciutat.

Més tard, agafàrem un camí que segueix pujant fins arribar al camí de *Ses Moles de Son Pacs* i a la caseta de *Sa Mola*.

Cal recordar que per aquests indrets s'hi poden trobar: forns de pa, cases de carboners, sitges i una gran quantitat d'ases i someres. I és que on hi ha ases i someres no es produeixen tants incendis donat que netegen de forma natural les garrigues i l'alzinar.

Seguint amb l'excursió en sentit ascendent cap a l'esperó de *Son Ferrandell* (731 m), des d'on la panoràmica sobre Tramuntana és realment espectacular. En arribar a un penya-segat veïem el vessant d'Esporles. A l'esperó vàrem fer un bon dinar que ben merescut el teníem, per recobrar forces i pujar cap a la *Comuna de Valldemossa* (709 m).

De pujada a la *Comuna*, trobàrem colls de caçadors, que per aquests indrets n'hi ha molts. Ara ja només ens quedà la davallada a Valldemossa; però això sí, veiérem la Cartoixa amb els llums encesos i des d'una perspectiva diferent, i és que quan arribàrem a Valldemossa el sol ja s'amagava.

El que sí és cert, és que a més d'un va fer lloc per menjar i beure un poquet més. Això de fer excursions enmig de festes de molt de menjar és una medecina molt bona i saludable. Fins i tot fuig l'estrès.

EXCURSIÓ AL PUIG D'EN GALILEU PER LA CARENA

Dia 27 de gener 2002

Per fer aquesta excursió vàrem partir de la benzineria de Lluc al *Coll de Sa Batalla*; era un dia primaveral. la pujada inicial era forta, diríem que va ésser una pujada-esportiva, ja que haguérem de posar una petita corda per ajudar a pujar (però era més per seguretat que per perillositat).

Una vegada haver pujat per on havíem posat la corda arribàrem dins l'alzinar, on hi havia algunes sitges; seguïrem el camí sempre en línia ascendent; al poc temps el bosc es va anar esvaint de mica en mica i donà lloc a un paisatge més mineral i rocós; ara ja anàvem per la cresta on teníem una panoràmica peculiar de Lluc i de les muntanyes que l'envolten.

Al final arribàrem al cim del *Puig d'en Galileu* (1182 m), encara que els mapes donen com a *Puig d'en Galileu* (1188 m) el segon cim.

Segons Lluís Valcaneras als 20 Itineraris *Alternatius per Tramuntana (II)* ens diu: *...alguns mapes assignen el topònim de Puig d'en Galileu al segon cim, però els excursionistes donen aquest nom al primer cim, tot i que és inferior en altura... i ja se sap que en matèria de cims, el muntanyencs hi tenim alguna cosa a dir*. I és que per la majoria dels excursionistes el Puig d'en Galileu és el primer cim, que es des d'on hi ha unes vistes més espectaculars; però oficialment el cim és on hi ha un Betlem i on indiquen els mapes.

Seguïrem per la carena fins arribar al segon cim, i des d'allà baixàrem en direcció a les cases de neu *d'en Galileu*, per aturar-nos a dinar.

Després agafàrem el camí dels antics

Comuna de Valldemossa

nevaters, anomenat *Les Voltes des Galileu*; és un camí empedrat que actualment s'està reformant per part de l'escola de margers i el FODESMA i que deixa palesa el gran enginy dels nostres avantpassats i la seva dura vida a la muntanya.

Per acabar l'excursió arribarem a Lluc, just al devora la *Font Coberta*, i aprofitarem per fer una visita al Monestir per pendre alguna beguda.

Aquesta excursió ens ha fet gaudir de tot l'encís de l'alta muntanya mallorquina i no han faltat les cases de neu i el camí de nevaters.

ESCACS - ANY 2001

Jaume Cerdà

CAMPIONAT DE MALLORCA PER EQUIPS

Durant els mesos de gener, febrer, març i abril es va disputar el campionat de Mallorca per equips en les seves diferents categories.

L'Agrupació Escaquista de Porreres hi va participar amb dos equips, un a la primera categoria i l'altra a segona. Tretze jugadors integraven el conjunt de l'Agrupació, dels quals, nou havien de jugar cada dissabte. Els dos equips varen obtenir els mateixos punts (7,5), quedant en quart i tercer lloc, respectivament, en les diferents categories.

Puig d'en Galileu

XXIII TORNEIG SOCIAL

Disputat els mesos de setembre i octubre, amb un total de vuit participants. El guanyador va ésser Gabriel Gornals amb un total de sis punts, seguit per Salvador Estelrich, Jaume Cerdà i Jaume Sorell amb 4,5 punts, els quals quedaren classificats per aquest ordre.

III TORNEIG DE PARTIDES RÀPIDES "SA FIRA - 2001"

Molta participació en aquesta nova edició del torneig de "Sa Fira". Enguany es va canviar el sistema de joc per tal de fer més àgil i entretinguda la participació. Aquest sistema anomenat "Masnou" té com a principal al·licient, que el que perd la partida ha de deixar el lloc a un altre jugador, mentre el guan-

yador segueix jugant fins que perd alguna vegada. El guanyador és el jugador que en un temps predeterminat, dues hores, obté el major nombre de victòries. Aquest va ésser Gabriel Gornals, seguit d'Aureli Mauro i en tercer lloc Guillem Manresa.

CAMPIONAT DE MALLORCA 2001/2002

En aquests moments s'està disputant el Campionat de Mallorca per equips corresponent a la temporada 2001-2002. L'equip de la primera categoria ha començat amb bon peu, ja que, a hores d'ara, ha aconseguit tres punts dels quatre possibles. Mentrestant l'equip que participa a la segona categoria ha guanyat un punt de les quatre rondes disputades.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

LA CAIXA AMB L'ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT

El passat mes de desembre l'Associació de la Tercera Edat de Porreres va rebre de "La Caixa" un televisor i un DVD.

A la foto el president Antoni Rosselló *Guia* i Margalida Sorell, directora de l'oficina de *La Caixa* de Porreres a l'acte de lliurament, al local social.

IN MEMORIAM

Maria Barceló i Crespi

El passat dia 2 de febrer moria a Ciutat mossèn Joan Julià Sastre, més conegut pels porrerencs com el capellà Banyeres, a l'edat de 92 anys. La seva vida va transcórrer molts anys a Ciutat on exercí de capellà i de professor. la que subscriu el va tenir de professor de religió durant tres cursos a l'Institut Joan Alcover al final de la dècada dels seixanta.

Mossèn Joan Julià és autor del llibre *Porreres. Coses d'altre temps*, publicat el 1982. Com és sabut es tracta d'una recopilació de records i vivències molt interessants per conè-

xer més i millor, sobretot, la primera meitat del segle XX.

PLUVIOMETRIA

Julià Barceló Aulí

DESEMBRE 2001

Dia 10	0'2	litres/m2
Dia 14	0'4	litres/m2
Dia 15	13'8	litres/m2
Dia 18	2'5	litres/m2
Dia 19	1	litres/m2
Dia 22	0'3	litres/m2
Dia 23	15'6	litres/m2
Dia 25	0'1	litres/m2
Total	33,9	litres m2

GENER 2002

Dia 02	1'8	litres/m2
Dia 03	19'4	litres/m2
Dia 04	29'8	litres/m2
Dia 07	2	litres/m2
Dia 08	0,2	litres/m2
Dia 09	6,3	litres/m2
Dia 10	9,1	litres/m2
Dia 13	1,4	litres/m2
Dia 15	9,4	litres/m2
Dia 16	2,8	litres/m2
Dia 23	0'3	litres/m2
Total	82,5	litres m2

FEBRER 2002

Dia 05	2'1	litres/m2
Total	2'1	litres m2

Construccions i Reformes **BARGAR PORRERES. S.L.**

C/ Des Garrover, 17
07260 Porreres

Tel. 971 64 72 12
Mòbil: 649 707 397

UNIVERSITAT OBERTA PER A MAJORS A PORRERES

Centre Universitari de Porreres

Universitat
Oberta per a
Majors

(om)

UIB
Universitat de les
Illes Balears
Vicedirecció d'Extensió Universitària
i Activitats Culturals

www.uib.es/universitatoberta

Dimarts 12 de març de 2002
Conferència: "Els nouvinguts: un intent d'entendre la immigració"
A càrrec de: Alexandre Miquel

Dimarts 19 de març de 2002
Conferència: "Estrella convidada: el Sol"
A càrrec de: Ramon Oliver

Dimarts 2 de març de 2002
Conferència: "Interrogants de la pintura contemporània"
A càrrec de: Mercè Gambús

De la mateixa manera que l'any passat, enguany es torna a fer el cycle de conferències de la Universitat Oberta per a Majors a Porreres. Enguany els cursos comencen dimarts dia 19 de febrer amb la conferència: "Ètica i genoma humà" a càrrec d'Adelaida Ambrogi. Les conferències es duran a terme els dimarts de 19.00h a 20.00h a la Sala Polivalent. Aquest és el calendari del cycle de conferències:

Dimarts 19 de febrer de 2002
Conferència: "Ètica i genoma humà"
A càrrec de: Adelaida Ambrogi

Dimarts 26 de febrer de 2002
Conferència: "Normes de protecció al consumidor: contingut i eficàcia"
A càrrec de: Pedro A Munar

Dimarts 5 de març de 2002
Conferència: "Viure la societat de la informació"
A càrrec de: Llorenç Valverde

ESTANC
CA NA
JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

TROBADA DEL CONSELL PARROQUIAL

viven la seva fe arrelada a la parròquia i a la comunitat de la vila de Porreres.

Per agrair les tasques que desenvolupen els consellers, l'actual Consell Parroquial presidit pel seu rector, Mn. Joan Rosselló i Vaquer, va convidar a tots els consellers i totes les conselleres que, al llarg de la seva història, havien participat i participen en el consell.

El divendres a Montis-ion es realitzà una pregària que fou presidida pel seu fundador Mn. Pere Torres i concelebrada per Mn. Francesc Ramis, Mn. Tomeu Tauler, Mn. Andreu Genovart, Mn. Onofre Torres, Mn. Pere Orpí, Mn. Francesc Novella i Mn. Joan Rosselló que en un moment o altre han estat vinculats a la nostra parròquia.

Per concloure la vetllada es va oferir un sopar en el qual es disfrutà d'una animada tertúlia, recordant les experiències viscudes i exposant les actuals activitats que amb il·lusió es van realitzant.

Divendres dia 11 de gener, al puig de Montis-ion, se celebrà una trobada d'unes seixanta persones que formaren o formen part del Consell Parroquial de Porreres.

El primer Consell Parroquial es va constituir per, aleshores el rector de la

parròquia N.S. de la Consolació, Mn. Pere Torres i Siquier essent un dels primers consells que es va formar de tota Mallorca.

El Sr rector va comptar amb la col·laboració de persones laiques, amb la intenció de donar participació als cristians que

AGRAÏMENT

Francisca Garcías Ripoll

Aquest escrit no pretén més que agrair a la revista Llum d'Oli i a Tomeu Garí Salleras, l'autor, la publicació de l'article **Clement Garau Juan "in memoriam"** del passat número 85. Es tracta sens dubte d'un article que ha arribat al cor dels familiars de Climent i Joan Garau Juan, sobretot al de ma mare, que els conegué personalment.

Durant molts d'anys hem sentit contar aquesta mateixa història, sempre com un fet tenebrós. Aquest article, però, il·lumina aquests fets, no només apor-

tant dades que desconexíem sinó, sobretot, treient-lo de la foscor i esborrant la confusió que durant molts d'anys s'ha provocat dins aquest període del nostre passat.

El treball de Tomeu Garí Salleras, així com el d'altres historiadors i estudiosos del tema, ens ofereix la possibilitat de tributar un respectuós homenatge a aquelles persones que sofriren les injustícies de la guerra i l'opressió. I ens permet, també, conèixer un passat que ha de ser, si més no, una lliçó d'allò que mai més no s'hauria de tornar repetir.

Llorenç Cerdà Mora

Carrer Major, 75 - 2.º A
Tel./ Fax 64 79 11
07260 PORRERES
MALLORCA

Venda de Bolets

LA CALÇOTADA, UNA FESTA QUE ES CONSOLIDA

Els guanys es reparteixen entre les entitats organitzadores

El diumenge dia 17 de febrer Porreres va reunir a més de 800 persones per gaudir un any més de la Calçotada Popular que des de 1995 organitzen diverses entitats culturals i esportives de Porreres. Aquell any, la festa fou organitzada per tal de recaptar fons, i així poder ajudar a solventar alguns dels danys que amb motiu de les inundacions del mes d'octubre de 1994 patí el poble de Porrera.

Enguany la calçotada, una festa que any darrera any agafa força i es consolida, no va diferir amb les dels altres anys, si més no, que de cada any són més les persones de fora que venen a degustar aquest menú típic de Catalunya, que no pas gent de Porreres. Cal destacar la bona organització haguda, que ens ve a demostrar l'interès de totes les persones que hi participen. Així i tot no hi mancaren les crítiques, però ja se sap que preparar una festa per tanta de gent, és difícil i complicat i no sempre surten les coses així com tothom voldria. Animaren la Calçotada 2002 dues colles de castellers, i el grup Arpellots que delectaren als assistents amb una partida d'havaneres acompanyades del típic conyac cremat.

Caldria que en properes edicions d'aquesta festa es tengués en compte la tria de envasos de plàstic i vidre, i poguéssim contar amb contenidors adients per a la separació d'aquestes deixalles.

BM **ESPORT - SABATES**

Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

JULIÀ BARCELÓ AULÍ DEIXA 45 ANYS D'OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES

Joan Barceló

El passat "mes de febrer de ganàncies de fosser", tal com recorda el terrible refrany, va morir el col.laborador de "Llum d'Oli" i un dels primers socis de l'Agrupació Cultural Julià Barceló Aulí. Era un dimecres de Cendra, el 13 de febrer. En Julià *Peixet*, com popularment era conegut, va ser durant molts anys empleat de GESA. En aquell temps era

considerat com "l'electricista del poble". Quan hi havia un problema de subministrament a alguna casa o carrer -sempre disposat a fer favors- agafava l'escala i partia ràpidament a solucionar-ho. No tenia horaris. En Julià va ser un personatge bo i rialler, que sempre semblava estar content. Molt interessat per la cultura va ser músic de la Filarmònica Porrerenca.

Com a col.laborador del Servei Meteorològic de Balears, des de l'any 1958 era l'observador de l'estació pluviomètrica urbana B346. Gràcies als seus registres sabem el que ha plogut a la vila de Porreres durant els últims 45 anys. Les dades mensuals també les va anar publicant a la nostra revista. En Julià ha deixat aquest món però el seu record continuarà.

GRUP D'ESPLAI; DE PORRERES A PORRERA

Acampada al Port de Sóller

Aquest estiu que ve, el Grup d'Esplai anirem de campament al poble de Porrera (Priorat). No serà el primer cop que sortim de Mallorca per anar de campament, però sí la primera vegada que anem a Catalunya.

Per això, ja ho anunciem amb antelació perquè els nins i joves que facin compentes venir, puguin anar fent "vidriola" ja

que serà una mica més car que de costum (així i tot, sempre hem organitzat els campaments amb un preu realment barat).

Estem organitzant un CAMPAMENT diferent, amb noves activitats que el lloc ens permetrà, conèixer noves cultures, nous paisatges, nova gent,.... Un grup de monitors hi vam anar el passat

més de novembre, en motiu de les festes de Porrera, i aprofitarem per visitar les instal·lacions de què disposa aquest poble, així com possibles llocs que segurament visitarem.

Les dades previstes pel CAMPAMENT són del 3 al 9 d'agost de 2002.

Altres activitats que ha dut a terme s'esplai en aquests darrers mesos són:

- Sopar de tots els monitors i monitores que han passat per s'esplai en els 20 anys d'aquesta entitat, fou el 28 de desembre de 2001, a Montis-sion.
- Ajuda en la organització de l'arribada del Patge a Porreres, el passat 1 de gener.
- Una acampada de JOVES al port de Sóller els dies 2 i 3 de febrer.
- Participació en la RUA PORRERENCA, amb una comparsa i carrossa. El tema fou HOMENATGE AL PI DE SON ROIG. 9 de febrer.
- Organització amb altres entitats, de la CALÇOTADA 2002, dia 17 de febrer a l'Escola Nova.

NA MANDANGA I NA PATANGA

UNA OBRA DE TEATRE SOBRE PORRERES, ESCRITA PER UN PORRERENC I REPRESENTADA PER PORRERENCS I PORRERENQUES

Els dies 22 i 23 de desembre es va estrenar a l'Auditori Municipal de Porreres l'obra de teatre *Na Mandanga i na Patanga* representada pel Grup Foganya.

No és la primera ni la darrera obra que el Grup Foganya representa però si ens cridà l'atenció la temàtica i l'autor. Tot just començar l'obra ens vengué a la memòria l'obra *Les matanceres van fortes*, no pel rebosillo, que no en duïen, sinó per la coincidència de que les/els protagonistes eren dos mascles molt ben caracteritzats de femelles.

L'autor, Gaspar Barceló Barceló *Xibic* porrerenc i molt lligat, des de fa molts anys, al Grup Foganya demostrà una vegada més la seva vena artística, com a actor i com a director.

Les converses que mantenen les dues protagonistes, na *Mandanga i na Patanga*, d'una seixantena d'anys sobre diferents aspectes, situacions, vivències de cada dia en el poble de Porreres són la base i l'eix principal de l'obra. Arriben a parlar de tot: del transport públic, de les inauguracions de les places, del trànsit, de l'allau d'estrangers ...entre moltes altres coses. La resta de personatges que surten a l'obra complementen amb la seva encertada representació el missatge que vol donar a entendre l'autor.

Bar Pub
ES FAROLET

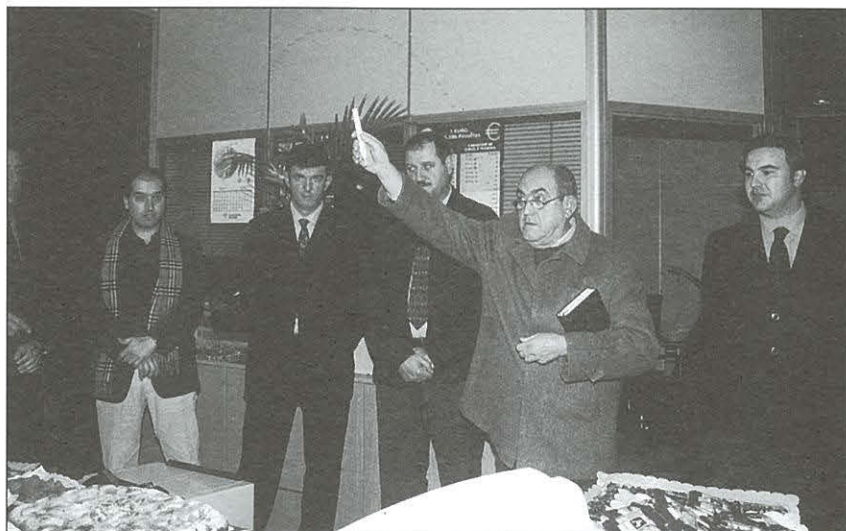
L'Almoïna, 58 - PORRERES

SA FONDA CAFÈ

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

LA CAIXA RURAL DE BALEARS INAUGURÀ A LA PLAÇA DE LA VILA UNA NOVA OFICINA AGRÀRIA

Hi assistiren nombrosos treballadors agraris de Porreres i membres destacats de la cooperativa local

opera a la Plaça de la Vila de Porreres.

Cal destacar amb paraules dels dirigents d'aquesta entitat, que per ells és molt important la inauguració d'aquestes noves dependències a Porreres, ja que per altra banda és la seva oficina agrària comarcal per excel·lència.

El passat dia 25 de gener a les set de l'horabaixa va tenir lloc la inauguració de la nova seu de la sucursal a Porreres de la Caixa Rural Balears. Aquest canvi es deu principalment a la modernització i adequació dels serveis, per oferir així una atenció especial als clients porrerencs, per un servei més personalitzat al món rural, així com també per millorar i fer més efectius els serveis al sector primari de les illes sobre tot en matèria d'ajudes i subvencions..

Les noves oficines de la Caixa Rural a Porreres foren inaugurades oficialment per el rector de Porreres D. Joan Roselló i amb la presència de D. Mateu Morro, Conseller d'Agricultura de les Balears; D. Joan Sastre, Batle de Porreres; D. Gabriel Roca, President de Caixa Rural Balears; D. Antoni de Parellada, Director General de Caixa Rural Balears, així com també amb la de D. Gabriel Tugores que n'és el Director de la nova seu que ja fa uns quants mesos que

ASSESSORIA LABORAL
I SEGURETAT SOCIAL

**JAUME
VIDAL
BAUÇA**

GRADUAT SOCIAL, COL. Núm. 298

Assessorament a l'empresari,
treballador i pensionista

Avgda. Bisbe Campins, 3
Tel. 971 16 80 38
- PORRERES -

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 70 78

PUB RESQUILLS

ES TRUI

DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

Can Miraprim i l'euro.

2002

LA NOSTRA HISTÒRIA

RAFEL MESQUIDA

Tomeu Garí Salleras
Antoni Gornals Mesquida

Emigració, emigrants, dues paraules que actualment ens resulten llunyanes, però hi va haver un temps, una època, on els habitants de la nostra illa emprèngueren el viatge per cercar nous horitzons, noves terres. Possiblement, cada un de nosaltres tindrà qualque familiar que partí a fer les Amèriques. Aquest fou el cas de Rafel Mesquida Colom que partí a la darrera onada migratòria de població mallorquina cap a la República Argentina.

Va néixer dia 16 de setembre de l'any 1930 a Porreres. És el major de quatre germans. Als 25 anys va emigrar a Argentina. Allà es casà amb na Núria, una dona catalana, i tengueren una filla, na Damiana. Tota la seva vida ha treballat en el camp.

A quina edat partíreu cap a Argentina?

Als 25 anys. Vaig partir dia 19 de novembre de l'any 1955.

Quins records teniu dels anys que visquéreu a Porreres?

Jo vaig anar a escola a *Cats Hermanos*, amb el pare Melià, el pare Llaneras, en Biel Moi... i després a *Ca ses Monges* amb sor Margalida i sor Miquela. També vaig anar a Sant Felip i feia d'escolanet. Record que ens donaven premis. Jo i alguns més solíem manxar l'orgue i d'altres cantaven, com en Pedro *Missero*. Per això ell tenia més premis que nosaltres. I és que t'havies d'aixecar abans de les sis per anar a ajudar a la missa i llavors a les vuit començàvem les classes. I així vaig estudiar fins als 14 anys. Després ma mare em va

En Rafel, amb la dona i la filla, el dia del seu 71 aniversari.

demanar si volia anar a Lluç per seguir estudiant o volia fer feina, i jo vaig triar aquesta darrera opció. I als 14 anys vaig començar a fer feina i encara ara en faig.

On féreu feina?

Primer vaig anar llogat a *Sa Coma* de Felanitx. Vaig cobrar 1000 pessetes per un any de feina. Quan va acabar l'any varen donar les 1000 pessetes a ma mare. Fèiem clots de garrover, trèiem aritges de les voreres... Els joves fèiem la feina feixuga i érem una mà d'obra barata. Després vaig estar llogat a altres llocs, però vaig fer aquesta feina fins que vaig partir cap a Melilla a fer el servei militar. Amb jo hi havia més porrerencs: en Toni *Cerol*, en Tomeu des *molí d'en Tòfol*, i en Jaume des *Rafal*. Hi vàrem estar 15 mesos. I als 25 anys me'n vaig anar cap a Argentina.

Quins foren els motius de la vostra partida?

Jo no me'n vaig anar perquè estàs malament aquí. Tenia ganes de conèixer nous llocs i provar sort en un altre país, i com que a Argentina hi tenia el "tio" Francisco, un germà de ma mare, que sempre em deia que hi anàs, així ho vaig fer. A

més hi tenia i hi tenc la tia Margalida, també germana de ma mare.

Quins tràmits havíeu de fer per poder partir?

Els tràmits eren costosos i lents. Havies de tenir una carta de llamada d'allà on te n'anaves i un mínim de dos anys de feina assegurats. I per arreglar els papers necessitaves molts de doblers. En aquell temps jo feia feina a Can Font i me posava a les 7 del dematí, però per poder pagar els papers i la tramitació, abans de començar la feina a Can Font, anava a sembrar melons a Banyeres amb bicicleta, a un tros d'un "tio" meu. El viatge me'l va pagar el "tio" Francisco i al cap d'un any li vaig tornar els doblers.

Com va ser el viatge cap allà?

Vaig partir del port de Palma cap a Barcelona, i allà hi vaig estar 3 dies. D'allà partírem amb barco cap a Argentina. El trajecte va durar 21 dies i hi anàvem unes 1000 persones. Durant el viatge vaig conèixer una catalana que anava amb el seu pare i la seva mare. Ella tenia 21 anys i ens férem amics. Començarem compartint la xocolata que ella duia i els botifarons de Porreres i acabàrem per compartir tota la vida, perquè encara ara és la meva dona. Ella se n'anava a Bolívia a ca un germà i després va estar a Brasil a ca un altre germà. El barco feia aturades a moltes ciutats. Venia d'Itàlia, Barcelona, Lisboa, Vigo... i dia 15 de desembre arribava a Argentina.

I amb la vostra dona, quan us casàreu?

Ens vàrem casar l'any 1958. Durant tres anys ens vàrem escriure cartes i alguna vegada ens vérem a Bons Aires. El casament fou per poder, ja que ella residia a

A, LA NOSTRA GENT

COLOM, CAPITÀ

En Rafel i na Núria, el dia que ella va arribar a Argentina després del seu matrimoni. Era el 24 d'octubre de l'any 1958.

Brasil. Vaig anar al notari, va preparar uns documents i els hi vaig enviar allà. Però llavors resultava que era casat i no tenia dona, perquè ella va estar 8 mesos a poder venir i poc després vengueren el seu pare i la seva mare.

Quina feina féieu allà?

Primer vaig fer feina al camp a jornal. Sembràvem els pinyols de *duranos* (melicotoners) i després empaltàvem l'arbret de pomera, taronger, melicotoner de bona classe... Ens pagaven el jornal i dos *centaus* per planta. I amb

aquest extra vaig pagar el passatge d'anada, ja que el "tio" Francisco m'havia deixat els doblers. Vaig arribar a fer un promig de 2000 empelts per dia de tarongers i de 3000 si eren melicotoners.

Després, durant nou anys, vaig agafar un camp d'unes trenta quarterades. Seguia fent empelts i el 70% era per jo. Més envant ja vaig comprar un camp. Us diré que un any vaig sembrar unes 5 quarterades de moneiatos i amb els doblers que em donaren de la venda podies comprar la terra on els havies sembrat. Avui en dia no et bastaria ni per comprar un quartó.

Encara treballau?

Ara ja puc fer poca cosa. Del camp se n'encarrega la meua filla. Aquest mes empeltaven 20.000 rosers. Però la situació és difícil. La primera collita de melicotons d'aquesta temporada es va perdre tota perquè ningú no la volia. I en ocasions has de malvendre per no perdreu tot. Ara no hi ha res que valgui. És, sens dubte, la pitjor època que jo he viscut a Argentina.

I del Centre Balear d'allà, què ens podeu contar?

És un lloc de reunió i trobada de molts de mallorquins on, de tant en tant, s'organit-

En Rafel, abaix del camió, carrega arbres joves. Era l'any 1977.

zen festes. El més típic d'aquestes celebracions és fer una paella per a tots els assistents. Allà la gent parla en mallorquí i el tema sol esser Mallorca. Per les parets del local hi ha moltes fotografies de Mallorca. La meua filla, que té 40 anys, i la meua néta, que en té 12, parlen el mallorquí tan bé com jo. A ca nostra hem parlat sempre la nostra llengua. La meua dona és catalana i això sempre ho ha tengut ben clar.

Ja per acabar, quants anys estàreu a tornar a Mallorca?

Vint anys. No vaig tornar per primera vegada fins l'any 1975. I amb aquesta és la quarta vegada que torn. La tornada, però, ja la vaig fer amb avió. El trajecte fins a Madrid són 11 hores de vol per fer 11.000 quilòmetres.

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

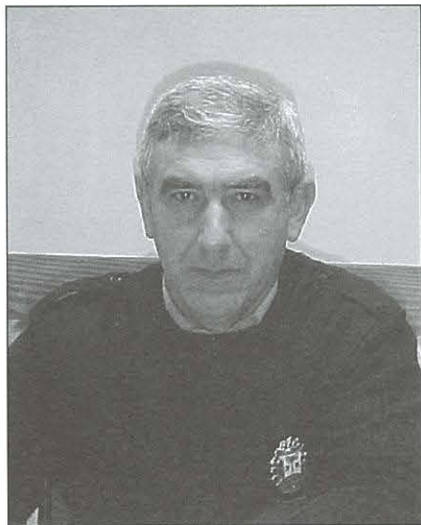
Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

JOAN MAYOL GORNALS CARAGOL

AGENT COORDINADOR DE LA POLICIA LOCAL DE PORRERES

Joana Mora i Cerdà

El passat mes de setembre Joan Mayol Gornals Caragol, porrerenc de 48 anys d'edat, va rebre juntament amb dos companys de feina, Tomeu Mora Mulet i Tomeu Servera Nicolau, un merescut reconeixement, per part de l'Ajuntament de Porreres, per la tasca que han realitzat durant 25 anys al servei del poble.

La seva feina o ofici ha rebut al llarg dels anys diferents noms. Qui no recorda, l'ús de la paraula *sereno*, sobretot a Porreres, per anomenar els que avui es denominen Agents de la Policia Local. Més tard passaren a dir-se municipals o guàrdies municipals.

A ran d'unes gestions que va haver de fer en Joan amb l'Ajuntament, a conseqüència d'un accident el temps que feia el servei militar, va ser l'inici del que seria la feina de la seva vida.

...vaig haver d'anar a declarar a l'Ajuntament i em varen demanar si m'interessaria entrar de municipal. Llavors hi havia una vacant, la del sereno Xima. Ens presentàrem, al menys dos, en Tomeu Mora i jo, que recordi. Com que en aquell

temps es feia la selecció a criteri dels que governaven a l'Ajuntament, la proposta va anar a comissió i em varen elegir a jo. La plaça era d'interí fins que es convoquessin les oposicions.

En Joan va començar a fer feina a l'any 1976, concretament l'1 de gener, dia en què deixava el seu càrrec de batle, don Toni Fiol, que fou substituït per Pep Roig que llavors ocupava el càrrec de tinent batle.

Quan en Joan va entrar a formar part de la plantilla de municipals els seus companys eren en Jaume Cerdà "es sereno Palou", en Tomeu Servera "es Saig", en Miquel Vaquer "es sereno petit" i en Biel Martorell Cerdà.

Dia 1 de juliol de 1976 va entrar, com a interí, en Tomeu Mora Mulet, per substituir a Es Saig; en Tomeu Servera Nicolau entrà dia 1 de maig de 1977 per rellevar el sereno Palou. En Biel Martorell deixà la feina. Més tard s'incorporaren en Toni Melià Barceló, que substituï en Miquel Vaquer, i en Miquel Santmartí Font que va entrar per ocupar la plaça de Biel Martorell Cerdà. Actualment en Miquel Santmartí està en excedència i Sebastià Mora Julià ocupa la plaça.

Hi ha una llei que regula el nombre d'agents que corresponen a cada municipi segons els habitants. En el cas de Porreres li pertocarien set agents. Actualment són cinc. És el mateix Ajuntament qui contracta el nombre d'agents municipals segons els mitjans econòmics amb què compta i el batle és el cap superior de la policia local i el que dóna les ordres.

Actualment, segons marca el Reial Decret 146/2001, per ingressar en el cos de policia local s'ha de fer un curs de preparació

i llavors cada Ajuntament ha de fer la selecció.

Moltes han estat les crítiques o fins i tot els insults que han rebut els agents municipals dels ciutadans o ciutadanes, pel simple fet de complir amb les seves obligacions. Això es dóna, sobretot, a l'hora de sancionar les infraccions d'aparcament, per cridar a l'ordre a algú per les seves malifetes...

La nostra tasca com a agents de la policia local és: protecció de personalitats i edificis municipals, ordenar, assenyalar i dirigir el trànsit urbà, atestats, policia administrativa (ordenances municipals...), participar amb la policia judicial si ens ho demana. Aquesta seria la nostra feina oficial, però com et pots imaginar en feim molta més! per exemple: donar informació a qui ho demana si ens criden a la centralita: horaris d'autocars, telèfons d'entitats, restaurants..., i fins i tot anar a retirar de la via pública un moix mort ...

Referent a la vestimenta o uniforme, en Joan recorda que quan va començar duia uns calçons blau marí i una camisa blanca molt gruixuda i a l'estiu anava amb una camisa amb màniga llarga i corbata negra.

...record que el sereno Palou, que sempre estava de nit, quan feia fred duia una americana d'aquelles grises. Les gorres sempre han estat molt semblants. Ara ens les han canviades. Actualment tots els policies locals dels diferents pobles van vestits iguals. Són els Ajuntaments els qui ens proporcionen els uniformes.

Al llarg d'aquests vint i cinc anys de fer feina a un Ajuntament, estant a les ordres de diferents batlles i regidors, vetllant per el bon funcionament del trànsit urbà,

intervenint en situacions desagradables i participant en aconeximents de tota mena se'n podrien escriure moltes pàgines.

Així ens relata la seva primera intervenció:

Va ser el mateix dia en què vaig començar a fer feina. Devers les 9 del matí ens avisaren que hi havia un home en terra al carrer General Franco, ara carrer Major, amb una moto al damunt. Jo estava de guàrdia amb en Biel Martorell. A devora Can Ros ens trobàrem en Rafel Ortega amb la moto al damunt carregada de "xatarra" i en Biel i jo no podíem aixecar-la. Era un dia que havia plogut i segurament va patinar. Va ser un bon primer dia de feina !

...Record que jo era el més jove! Es Saig, normalment, només venia els matins i es dedicava a fer notificacions, i anar a fer les crides pels carrers. El sereno Palou sempre estava de nit. En aquell temps no hi havia dies lliures, com ara. Fins i tot ens feien venir els matins i els horabaixes. Els que feien les guàrdies amb jo eren en Biel Martorell i es sereno Miquel.

ANÈCDOTES

Quan va començar la Democràcia, un dia va venir en Tarabini a fer una xerrada al "Centro" convidat per l'Agrupació Cultural i ens varen enviar a aquest acte perquè hi va haver un poc de trui. Però llavors a Porreres encara hi havia la Guàrdia Civil i els municipals quasi no vàrem intervenir.

...un dels primers anys que es feia la Torrada, per Sant Roc, abans de començar vàrem haver de tancar al "Calabosso" a un que anava gat com una sopa. No era de Porreres. Més tard a la Torrada hi va haver més trui i en tancaren dos o tres més. L'anècdota és que cada vegada que en tancaven un de nou havien d'amollar l'altre. A dins el "Calabosso" no hi cabien!

Les coses han canviat. Actualment a Porreres no hi ha Quarter de la Guàrdia Civil i moltes vegades els policies locals han d'intervenir en situacions com robatoris, foc, bregues, accidents... que són competència de la Guàrdia Civil. Fins i tot en Joan i els seus companys han hagut de conduir l'ambulància sense cap metge i assistir a accidents a la carretera amb ferits greus.

La infraestructura de l'oficina i els recursos amb que compten actualment la policia local de Porreres han millorat molt. Els agents de la nostra policia local compten amb un cotxe tot terreny, i amb uns moderns equips de telefonia mòbil que han substituït al primers buscas que varen utilitzar en els primers anys de servei.

-Com és la jornada d'un municipal ?

Feim les sis hores cada dia i tres torns: dematí, horabaixa i nit. El torn de nit és de les 20 hores fins a la 1, però de tant en tant feim un parell d'hores de ronda nocturna.

A partir de la 1, en què el policia de guàrdia acaba el seu torn, les portes de la Sala es anquen i fins demà dematí. La feina d'aquest agent ha acabat.

Moltes vegades s'ha sentit comentar, a nivell de poble, la poca vigilància i la poca seguretat que hi ha al nostre poble sobretot a la nit. S'ha donat el cas de robatoris a comerços de la vila i mentres algú se'n adona del fet i intenta demanar ajuda, posar-se en contacte amb la Guàrdia Civil de Vilafranca, els lladres han tingut temps de fer tota la feina que havien de fer.

-En aquest cas que s'ha de fer ?

- Si és una emergència sempre s'ha de cridar al 062, que és el número de la Guàrdia Civil que coordina tota la zona.

Cal destacar la bona feina que van realitzar tot el cos de la policia local de Porreres juntament amb més de 70 voluntaris, el passat mes de novembre després de sobreviure al temporal de pluja i vent.

QUÈ N'OPINES...

Del trànsit rodad? *Es podria millorar! Una de les coses seria fer de sentit únic tots els carrers, per evitar accidents i problemes de circulació. El tema de l'aparcament cada quinze dies a una part del carrer també ocasiona, a segons quin carrers, per exemple al carrer de l'Almoina, problemes pels vianants, ja que no hi ha vorera a una part del carrer.*

De la contaminació acústica de les motos? *Aquesta és una altra història. S'haurien de fer un controls amb uns aparells que mesuren els decibels. És una mesura molt impopular, quasi totes les motos donarien més decibels que els permesos per la llei. En aquest cas es precinta la moto i l'envies a passar la ITV.*

De l'ús del casc dins el poble? *El codi diu que per dins el poble els motoristes han de dur casc. Resulta que a Porreres, dins el poble, ho han tolerat i tolerat i ningú diu res per no dur-ne.*

De les multes a les infraccions d'aparcament? *Encara hi ha gent que es queixa perquè troben que només multam i ens fixam amb els cotxes que estan aparcats a l'Avinguda, carrer Hospital i Sa Plaça i hi ha altres carrers, com per exemple al Carrer Dusai, que aparquen allà on volen i sempre que volen. De totes maneres ara no hi ha senyals de no aparcar. Ha d'esser una decisió política la que ordeni posar o llevar senyals de trànsit.*

Del gamberrisme o poc civisme d'alguns grupets que es mouen pel poble? *Ja ens han destrossat totes les faroles que van al Cementeri, és un problema greu. Hem hagut d'intervenir algunes vegades i s'ha cridat a l'ordre a una partida de joves.*

De la Guàrdia Civil? *Si hem de menester el seu servei la cridam i acudeixen: accidents de tràfic i van fent passades pel poble de tant en tant.*

FRANCISCA OLIVER MORA MENUDA, NOVA CENTENÀRIA DE PORRERES

Pren el relleu a madò Margalida Carabina que dies abans moria als 101 anys

El passat dia 19 de gener Porreres va tornar viure una festa per a celebrar un aniversari un poc especial, el segon en poc més d'un any, i ho feu amb una petit però emotiu homenatge a madò Francisca *Menuda* que aquest mateix dia complia els 100 anys d'edat. Madò Menuda, envoltada dels seus familiars, companys i treballadors de la Residència, representants de l'Associació de Persones Majors de Porreres, el Grup Aires de Montis-sion, l'Estol Porrerenc, veïns del carrer del Vent on va viure fins a la mort del seu fill, i de les primeres autoritats porrerencques acompanyades de la Banda de Música, va poder gaudir encara que asseguda en una cadira de rodes però ben conscient de que celebrava els 100 anys, de dues peces musicals per part de la Filharmònica Porrerenca que es va sumar d'aquesta manera a la festa. Ja a dins la residència totes les entitats assistents i l'Ajuntament, reteren un merescut homenatge a madò Francisca lliurant-li cada una d'elles un present com a record d'aquest dia tan particular per ella i la seva família. Acte seguit, els dos grups porre-

rens interpretaren i ballaren quatre tonades mallorquines, i per concloure la festa es va servir un petit refrigeri on tots els presents pogueren donar els molts d'anys i les felicitacions a la nova centenària. El se'n demà diumenge dia 20, un repic de campanes a l'Església Parroquial anunciava la missa solemne

en homenatge a Francisca Oliver Mora, la persona més vella de Porreres després que dies abans morís als 101 anys madò Margalida Maimó *Carabina*.

Des del Consell de Redacció de "Llum d'Oli" fem arribar la nostra enhorabona a madò Francisca i a tota la seva família per aquesta celebració tan especial.

Molts d'anys

MOR ALS 101 ANYS NA MARGALIDA MAIMÓ CASTELL CARABINA

Madò Margalida Carabina va morir al seu domicili del carrer de la Rosa de Porreres el passat dia 13 de gener, 39 dies després d'haver complit els 101 anys de vida, i encara que en els darrers anys el seu estat de salut no fos gens bo, hem de recordar que el 5 de desembre de l'any 2000 encara pogué celebrar amb els seus la seva festa centenària.

Així com a les hores els vàrem fer arribar la nostra enhorabona, ara els fem arribar el nostre condol.

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

CAFÈ NOU

Tapes i Berenars

els dilluns feiners TANCAT

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

SABEU QUE ...

...els membres de l'oposició de l'Ajuntament de Porreres no varen anar a la inauguració de l'exposició "20 anys d'esplai a Porreres" ? La veritat és que els veuen a pocs llocs.

...el PP, a l'oposició del nostre Ajuntament, lluny d'oposar-se, va donar suport als pressuposts d'enguany presentats per l'equip de govern? Un ciri a Santa Rita que és la mare dels impossibles.

...l'equip de govern d'UM-PSM a canvi, va donar suport a tres propostes del PP? Un ciri no, dos.

...el nostre col·laborador Joan Barceló Bauçà va guanyar un premi per la divulgació, en els seus programes, d'aspectes rurals? Aquest premi va ser atorgat en el marc del I Congrés Rural.

...la porrerenca Antònia Mesquida Nicolau també va ser guardonada en el mateix Congrés per ser una de les dones més joves que es dediquen a l'agricultura?

...una altra porrerenca, Mercè Velando Casas, juntament amb d'altres alumnes de Mallorca, va viatjar a Brussel·les els dies 3 i 4 de desembre, en representació de tots els centres educatius que participaren en el programa Tribuna? Sens dubte, un gran premi que li permeté conèixer el Parlament Europeu i el Centre Balears Europa, entre d'altres visites. Enhorabona Mercè!

...el Grup d'Esplai de Porreres ha complit el seu 20 Aniversari? Hem sabut, de bona tinta! que el campament d'estiu que cada any organitzen abans de Sant Roc serà sonat!!! No endevinaríeu on tenen pensat anar!!!

...a alguns foguerons de Sant Antoni, els postres, el cava, i el conyac cremat que aportaren els veïns i entitats col·laboradores de la festa, varen suplir la mancança de pa, de sobrassada i de vi? Un any de vaques grasses, i un altre de vaques primes.

...per Sant Antoni lo seu són les ximbombes i les glosses? Aquí lo nostre són els boleros i el ball de bot.

...el cavall pot ser el millor amic de l'home? Si anàreu a les beneïdes ho poguéreu comprovar.

...ningú es va cuidar de fer netejar el rastre que deixaren aquests cavalls pels indrets per allà on passaren? Un rastre no gaire agradable a segons quins sentits.

...Una comparsa porrerenca va guanyar el primer premi del concurs de disfresses organitzat per l'Hotel Castillo de Son Vida? Enhorabona a Benet Mora Ramis de Ca'n Murtó, que en era el responsable.

...la processó de l'enterrament de la sardina com cada any va passar amb més pena que glòria i totalment desapercbut per la gran majoria de porrerencs? Menys mal que alguns membres del Grup Foganya hi posaren la nota d'humor.

...en el centre sanitari continuen les demores per atendre als usuaris? Un mal vell i mal de coure.

...continua essent una incògnita el que passarà amb l'Auditori municipal? Les instal·lacions es deterioren per moments, i l'Ajuntament conti-

nua sense pronunciar-se.

...ha de passar el que hauria de passar pel bé del poble, i que caldria que l'Ajuntament prengués altres alternatives? Les entitats porrerencs es mereixen un esforç.

...el pavelló esportiu cobert Joan Llaneres ja està ben a punt? Segons fons de l'Ajuntament la inauguració serà per les festes de Pasqua.

...el servei de Bar Restaurant del Camp Municipal de Ses Forques ja ha estat adjudicat? Com sempre en aquests casos la adjudicatària no va estar absent de problemàtica.

...els bocadillos de jamón serrano, de queso, de atun... encara ara són oferts a alguns establiments de Porreres, i que són molt bons? Però els de cuixot salat, els de formatge i els de tonyina, encara ho són més.

...el clot que hi ha entre el carrer del Vent i el de Jaume II, més aviat pareix un pou? Més endavant, cap al Rafal, més de lo mateix.

...fa la font de la plaça de la vila? Qualsevol cosa menys planta.

...a partir del proper 1 de maig el Govern Balear ja aplicarà l'ecotaxa? No, i si fos pels hotelers encara els hauríem de pagar als turistes perquè venguessin.

...ja han començat les obres d'embelliment del carrers Hospital i Agustí Font? Esperem que les molèsties que puguin causar als veïns i als porrerencs en general valguin finalment la pena. La plaça de toros ubicada a n'aquesta zona es convertirà segons diuen en un aparcament.

...el Consell de Mallorca presidit per na Maria Antònia Munar va oferir el seu suport a na Chenoa mitjançant un locutori, per tal de fer-la arribar a Eurovisió en representació d'Espanya? Tot són maneres de ser nacionalistes.

...l'Ajuntament de Palma presidit pel PP no es va voler quedar endarrerat i va fer el mateix? Natural, en un partit nacionalista espanyol.

...tot i aquest esforç na Chenoa no va quedar entre els tres primers i que finalment no anirà a Eurovisió? Enhorabona Chenoa, la teva veu, el teu saber estar sobre un escenari i les teves dots artístiques no mereixen ser reconegudes mitjançant un festival de tan poca qualitat musical i tan manipulada com aquest.

...ja han començat les obres de la central lletera que estarà ubicada al final del carrer Nou anant cap a Vilafranca? Una bona notícia pel sector lleter apart dels llocs de feina que es puguin crear.

...ja es parla de la persona que enguany farà el pregó de Sant Roc? Vos donam pistes:

"si plou i fa sol sa gallina fa un ou".

El Consell de redacció del Llum d'Oli agrairia la col·laboració dels lectors/es de la revista que ens fessin arribar suggeriments o queixes adients a aquesta secció.

Ho podeu fer deixant els vostres missatges al contestador automàtic o al fax de la redacció 971 64 71 86 o a la bústia de l'entitat, carrer Almoina número 67.

ANTÒNIA MESQUIDA; L'ACURAT RESPECTE A LA NATURA

Catalina Oliver i Riera

Antònia Mesquida i Nicolau, jove agricultora porrerenca preocupada pel futur dels nostres recursos naturals i per la qualitat de vida dels ciutadans de les nostres illes, es dedica, per això, a produir productes de qualitat, cuida al màxim els recursos naturals i ha adaptat el seu estil de vida a un acurat respecte a la natura, utilitza productes biodegradables, restringeix el consum d'aigua, consumeix aliments ecològics...

El seu hort es troba a la zona de Son Moll a la carretera de Llucmajor i és allà on passa la major part de les seves hores, cuidant els seus cultius ecològics, per oferir als consumidors un producte de qualitat que repercuteixi favorablement en la nostra salut. Està més que convençuda que el nostre benestar està íntimament lligat amb tot el que menjam, bevem i respiram.

N'Antònia viu entre Manacor i Sant Llorenç, a la finca de "Son Alegre", però mai no ha deixat el seu poble, on cada dia s'hi desplaça per treballar i vol que els seus fills també siguin porrerencs. Per això el major, que té 7 anys, estudia al CP "Escola Nova" i ella ens manifesta que és a Porreres on es troba molt a gust i ben integrada.

Per enllestir la seva tasca, n'Antònia no ha deixat mai de formar-se. Començà amb un mòdul professional de capatàs agrícola i al llarg de la seva experiència

ha seguit molts de cursos d'agricultura i ramaderia ecològica i convencional, a Mallorca, a França, a Almeria, al País Basc...

Enguany la seva dedicació a aquest camp ha estat valorada i en el marc del PRIMER CONGRÉS RURAL DE LES ILLES BALEARS se li va fer un reconeixement premiant-la per la seva tasca com a **dona jove agricultora**.

N'Antònia ens comenta que *"treballar en el camp és molt dur i pel fet d'ésser una dona, encara ho complica més; per això per guanyar-me el respecte i la*

confiança de la gent he hagut de lluitar molt i s'ha d'estar ben segur de què i de com s'ha de fer". Actualment, n'Antònia, gràcies a la seva formació i a la seva experiència, transmet seguretat i confiança. Ella ens comenta: "estic molt convençuda del producte que venc i així com faig l'elaboració és la millor garantia per oferir uns aliments bons, saborosos i sans".

Dos dies a la setmana es dedica a comercialitzar-los al mercat d'Inca i de Santanyí on té molta demanda. Els primers que s'acosten a comprar són els alemanys, ja que estan habituats a aquests productes. En el seu país fa molt més anys que es començà amb la denominació i controls de l'agricultura ecològica; els mallorquins, de cada vegada més adquireixen productes ecològics i també comencen a dipositar la confiança amb

parades com la seva; els compradors d'aquests productes també estan convençuts del que volen i no regategen els preus. Saben ben bé el que és invertir en salut.

Els seus preus es mantenen fixos tot l'any. En un principi va costar fer-se amb el públic mallorquí, el qual demanava explicacions sobre la diferència de preus o demanava rebaixa i sovint havien de tornar part de la mercaderia. Actualment es ven molt més i millor.

També distribueixen els seus productes per algunes botigues especialitzades,

però a Porreres han tingut dificultats per donar sortida a la seva agricultura. Tenien una paradeta al mercat del dimarts i han optat per deixar-la ja que, en general, els porrerencs no consumeixen aquests productes i tampoc no se'n poden trobar a les botigues de la vila. És una llàstima que els consumidors porrerencs no els tinguin més a l'abast.

Al llarg de la nostra xerrada van analitzar l'evolució que ha tingut el món rural després del "boom turístic", on la professió de pagès i pagesa va estar a punt de desaparèixer. No hi havia joves que volguessin dedicar-se a les feines del camp i els pares aspiraven, per als seus fills, altres oficis que consideraven menys durs i molt més rentables, fins a arribar al punt que l'ofici de pagès va estar desprestigiada. Actualment sembla que es perfila un ressorgiment. En primer lloc els joves opten per la formació per poder dedicar-se després a treballar el camp i treure major rendibilitat i altres persones han deixat les seves estressants professions per emparar-se a la vida de pagès a fi d'aconseguir més qualitat i guanyar en tranquil·litat i convivència.

Per altra part, la Conselleria d'Agricultura i Pesca ha ajudat favorablement a donar aquesta passa, aportant ajudes i subvencions als pagesos, que segons ens comenta n'Antònia, "les ajudes són gairebé exagerades, perquè quasi es podria viure d'elles, encara que, és veritat, que si no fos per aquestes ajudes hi hauria anys que seria insostenible. Fa molts d'anys que existeixen aquestes subvencions, però les cobraven els grans propietaris perquè es donaven per hectàrees i els petits productors, que eren els que ho necessitaven més, no se'n podien beneficiar; però d'ençà que tenim el GOVERN DEL PACTE, el petit pagès està ben informat i n'és beneficiari. La relació que tenim, actualment, amb la Conselleria

d'Agricultura és de tu a tu. Tots ens coneixem i tothom sap qui rep les subvencions i com es destinen aquests doblers".

També a través del Consell d'Agricultura Ecològica (CAE), després d'haver passat la seva gestió a la Comunitat Autònoma, els controls són més exhaustius i eficaços que fan que els nostres productes tinguin un aval que els hi dóna totes les garanties de qualitat.

N'Antònia es defineix com una persona que valora la tranquil·litat enfront a una vida accelerada que, única i exclusivament, condueix a l'acaparació i al consum. És una persona anàrquica, no li agrada estar pendent d'horaris i passar les hores a un lloc tancat, necessita sentir-se lliure i treballar a un paratge que li permeti estirar la vista i no trobar barres artificials que li tapin els ulls i el cor. Viu serenament sense presses, opta per una vida sana, es preocupa per educar als seus fills com a consumidors responsables i valora i estima la natura com un bé que tots hem de cuidar, recuperar i estimar.

SUPERMERCAT
CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
 merceria, perfumeria*
AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

RAR
Ca'n guillem
 Tel. 971 64 74 95   PORRERES

PRETENSADOS
HERSA, S.L.

TOT TIPUS DE MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BIGUES D'IMITACIÓ FUSTA
SAQUES DE GRAVA - CIMENT
SERVEI A DOMICILI
 Carrer nou s/n - Ctra. Vilafranca - PORRERES
 Tel. i Fax 971 64 71 02

LES MANS AL FOC (XXI)

CREDOS

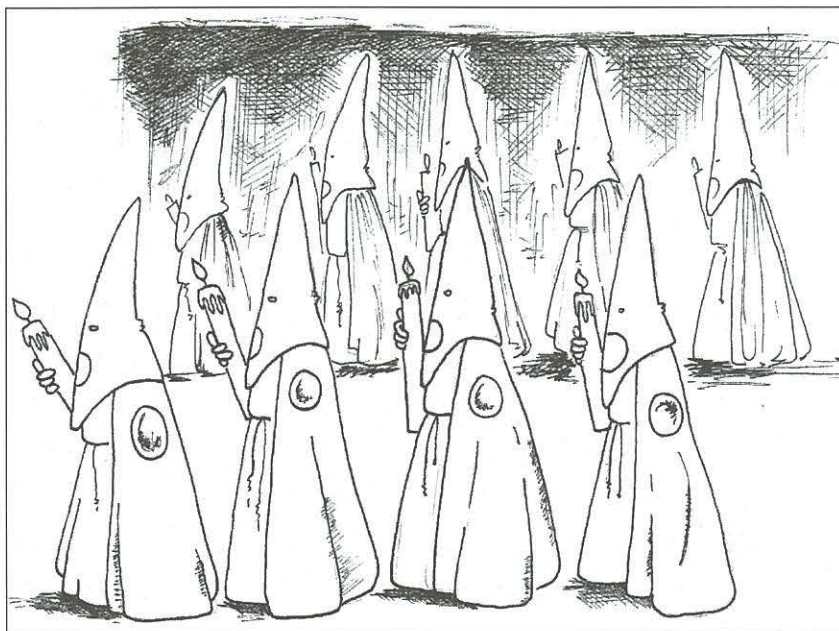
Joan Sorell Adrover

L'opinió de Kant sobre moralitat i religió està continguda en les crítiques de la raó teòrica i pràctica. Posteriorment apareix explicada i aplicada en "La religió dins els límits de la sola raó" (1793). Les primeres frases del pre-faci d'aquesta obra estableixen el seu to general i determinen el seu caràcter. "La moralitat —afirma Kant amb claredat i fermesa— no necessita la idea d'un altre ésser superior a l'home per que l'home reconegui el seu deure, ni altre motiu a part de la llei per que reconegui el seu deure.

Així, doncs, la moralitat en quant a tal no necessita de cap manera la religió, sinó que és autosuficient en virtut de la raó pura pràctica". Així i tot, la "Crítica de la raó pura" ha deixat espai per a la fe en demostrar que la concepció de l'ésser més perfecte, si bé teòricament buida, no és en canvi, lògicament absurda o contradictòria. Si ho veiem en aquest sentit es pot parlar d'una fe racional.

Encara que "la moralitat condueix inevitablement a la religió", es precisa un acte de fe per cobrir el buit lògic existent entre moralitat i la idea de Déu com un "legislador moral fora del home".

Kant distingeix perfectament entre els diversos credos religiosos i la religió, que per un acte de fe dona vida a una idea de Déu, la possibilitat teòrica i pràctica de la qual ha estat determinada per la filosofia crítica. Només existeix una religió vertadera, per contra, hi pot haver molta varietat de credos religiosos. En conse-

qüència, és més adequat dir; aquest home és del credo religiós jueu, mahometà, cristià, és a dir: ell és d'aquesta o d'aquella religió. Kant respectava tot credo religiós i en especial el cristianisme per la doctrina moral que conté. En una carta a Lavater (28-4-1775) diu: "Jo distingesc la doctrina de Crist de l'informe que tenim de la doctrina de Crist, i per aconseguir la primera, mir per damunt de tot, d'extreure la doctrina moral separada de tots els preceptes del Nou Testament. La primera és amb seguretat la doctrina fonamental del Evangeli, la segona pot ser solament una doctrina auxiliar...".

La meva visió particular sobre els diversos credos religiosos, crec que coincideix amb la de Kant i amb les que han argumentat molts altres pensadors. No obstant això, en els anys dels que us estic

parlant de la Guerra Civil, no sabia gens per on m'havia de decantar. El respecte cap el cristianisme l'he tengut sempre, però en aquells moments era conscient que posar-me de part dels religiosos suposava implicar-me en uns crims dels quals no em podia sentir culpable, pel fet de no haver-hi intervingut més que per tractar d'evitar-los. Segons jo, el meu honor es mantenia intacte. Encara que la gran majoria dels porrerencs m'acusaven d'estar de part dels rojos, molts pocs posaven en dubte la condició que tenia d'home religiós, si bé havia abandonat els hàbits i m'havia casat.

Com podeu suposar, a la vista del que us estic explicant, a mi no em va sorprendre gaire en aquells moments, però si ara quan haver repassat, la decisió que va prendre el Consistori de Porreres, en sessió ordinària de dia 22 de març de

1937. S'expressava de la següent manera: "Acte seguit, s'acordà assistir de nou en la forma que ho feien les Corporacions Municipals anteriors a l'adveniment de la República, a les funcions religioses de Setmana Santa, adquirint per això la cera necessària les despeses de la qual seran satisfetes amb càrrec al capítol 13, article 3er. del vigent pressupost".

És ben cert que l'Església no es pot estalviar mai el seu deute de col·laboració amb la societat sota el pretext utòpic de que aquesta societat està fonamentada parcialment en l'error, en l'ambigüitat i àdhuc en el pecat. Així i tot, l'Església hauria de saber discernir, encara que només sigui quan es dona de "fet" una pluralitat d'alternatives si qualcuna d'entre elles comporta amb ella tals errors, ambigüitats i "pecat", que col·laborar amb ella equival a una opció antihumana i de "la humanitat"; l'Església "no pot estalviar-se l'esforç" d'intentar discernir quina és l'alternativa que afavoreix més el futur de la llibertat humana amb menys "dispendi de l'home". No pot estalviar-se aquest esforç dient que tal discerniment l'ha deixat Déu "a la discussió dels homes", pel fet que l'Església mateixa és una Església d'homes.

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

Anàlisis Clíniques

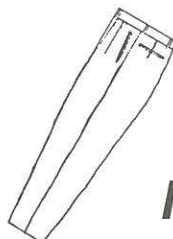
Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

**Confeccions i moda en
esport i ben vestir**

**Cas
Sastre
Micarillo**

Carrer de l'Almoïna, 28 - Telèfon 971 64 73 09 - PORRERES

Programa Hipotecario

EL ÍNDICE DE REFERENCIA
DE UN PRÉSTAMO HIPOTECARIO
ES MUY IMPORTANTE DE CARA AL FUTURO.

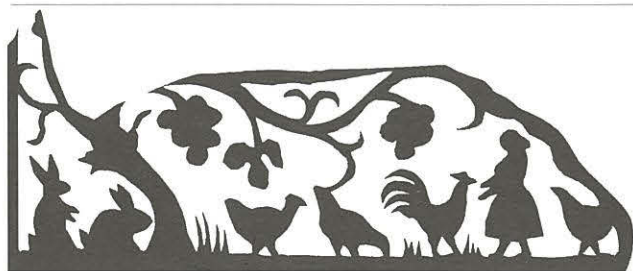
POR ESO, BANCA MARCH
LE OFRECE REFERENCIAR SU HIPOTECA
AL ÍNDICE OFICIAL:

EURIBOR HIPOTECARIO

www.bancamarch.es

BANCA MARCH

LA CUINA DE QUARESMA EN EL TRÀNSIT DE L'HIVERN A LA PRIMAVERA

Joan Barceló Bauçà

El pas de l'hivern als dies dolços de primavera cada any ve protagonitzat per la Quaresma, sempre precedida pel Carnestoltes. Es només un moviment del pèndul que regeix la nostra tradicional manera d'entendre el temps. La fi dels dies de fred no és lluny i la resurrecció de la naturalesa, després de l'aturada hivernenca, s'ha d'enaltir. Són unes celebracions clarament diferenciades de les del cicle nadalenc, que festegen el solstici. El trànsit estacional és bastant coherent però els entesos no es posen d'acord. Seguint el guió cristià, l'esplendor i explosió de vida que es produeix en els carnivals sembla que hauria de correspondre a la Pàsqua i la neteja i purificació que significava abans el mes de febrer es condensa més en la Quaresma.

Quaresma i Pàsqua enguany cauen prest en el calendari. Es només un caprici establert de les llunes. La data varia d'un any a un altre i es calcula en relació a la Setmana Santa, i aquesta d'acord amb la primera lluna de primavera. La vella Quaresma ha guanyat la batalla al Carnaval i ens retorna a la vida quotidiana durant 40 dies sense festes. Set setmanes que abans anaven vestides de preocupants dijunis i sensibles abstinències. L'únic dia que actua com a excepció és el de sant Josep, encaregat per cert de marcar l'inici astronòmic de la primavera.

La Quaresma duu associada una gastronomia pròpia. Les delicioses graixeres d'ous, les sopes de peix i verdura, els cocarrois i els aguiats de bacallà són algunes de les tradicions gastronòmiques que marquen aquestes jornades. Les persones joves potser ja no saben que determinats consums, com el del

bacallà, anaven lligats a la prohibició de l'església catòlica, que impedia als seus fidels menjar carns per Quaresma. Per això l'alternativa era el bacallà. Un bon peix salat que sol aparèixer al mercat i a les botigues de queviures en aquest temps. Abans a les nostres i ja desaparegudes -però ben recordades- botigues d'ultramars s'hi trobaven també les arengades, que són així mateix peix de Quaresma, peix de secà.

Com que s'han d'observar com pertoca els manaments i no convé patir els rigors d'altre temps, procurau tenir a ma tomàtiques de ramellet, unes bones arangades ben assecades, bacallà gruixat, d'aquest dessalat i de bona qualitat i un morter per fer l'all-i-oli que ens pugui acompanyar el peix o el marisc. Un el.laborat bacallà amb musclos i mongetes o una simple truita amb espàrecs ens poden alegrar la taula i la memòria.

Aquesta cuina de Quaresma, hauria de ser declarada patrimoni de la humanitat.

BAR - RESTAURANT

D'Hereveta

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESSES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

**VIAJES
PEGASO S.L.**

Germans Leiva

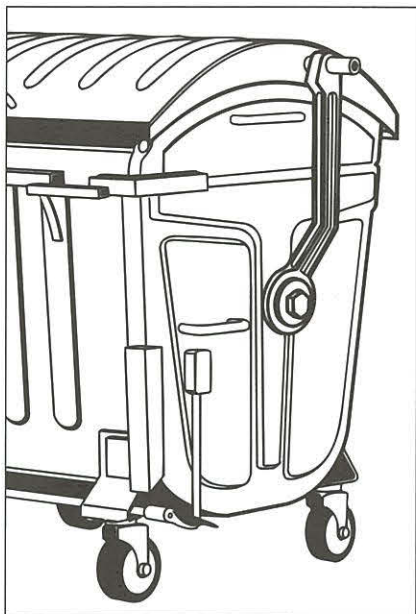
Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

RECICLATGE I INSERCIÓ SOCIAL: ENTRE EL DESIG I LA REALITAT

Miquel Monroig Mestre

Gerent Fundació Deixalles de Felanitx

Com a Gerent de la Fundació Deixalles Felanitx, vagi per endavant el meu agraïment a la revista per obrir-me les portes i a tu, lector/ra que tens l'atreviment de llegir aquestes notes

No puc començar aquest article sens una referència a la primera persona recicladora que jo vaig conèixer de Porreres, en els meus començaments de feina a Deixalles Palma: parl de qui era conegut per en Pepito. Ell recollia totes les botelles del bars, les guardava a una portassa fins que des de Deixalles Palma anàvem a cercar-les.

Aquesta simple acció resumia els dos eixos sobre els qui dona voltes la Fundació Deixalles:

- El reciclatge com a eina de feina senzilla i rentable per els nostres pobles.

- La possibilitat de crear feina productiva per a persones en diverses problemàtiques.

Han passat els anys i les coses han canviat molt i jo m'atrevesc a dir que per millor, tant en el reciclatge com en la solució de problemes socials... Però encara ens queda camí a fer...Com ?

- Entenent millor que cada cop que reciclam paper, vidre, llaunes, roba... Estam fent un triple servei:

- 1.- Servei de respecte a la natura, recuperant i no tudiant matèries primeres que es poden acabar: arbres, arena...
- 2.- Servei d'estalvi econòmic a l'Ajuntament o Mancomunitat en el seu cas... És veritat ?

Si que és ben veritat: cada kg. de fems que feim, costa a l'Ajuntament 9 pessetes (ara aproximadament 5 cèntims d'euro).

Cada kg de paper, vidre o roba que recuperam, estalviam 9 pessetes ja que del contrari aniria a parar al fems i l'Ajuntament hauria de pagar.

3.- Servei de creació de llocs de feina dins la comarca tant per xofers, monitors, treballadores socials... com per aquelles persones provinents de Serveis Socials i que volen recuperar hàbits de feina.

- Estic en condicions d'afirmar que molts porrerencs i porrenques heu entès aquest missatge i vull agrair les vostres aportacions a la recollida selectiva de paper, vidre, llaunes i en especial ROBA.

Enhorabona a tots els bars que cada dilluns preparau els poals amb el vidre recollit i vos preocupau si un dilluns ha estat festa demanar quan passarem.

Enhorabona a totes les botigues, tendes de roba, supermercats...que cada dimecres ens preparen el cartró.

Enhorabona a totes i a tots els qui el voltant de la parròquia feis possible una bona recollida de roba que tan bon servei ens fa.

El camí per fer toca més a les autoritats: prendre més consciència del servei econòmic que això suposa i compartir les despeses que a la Fundació Deixalles Felanitx ens suposa.

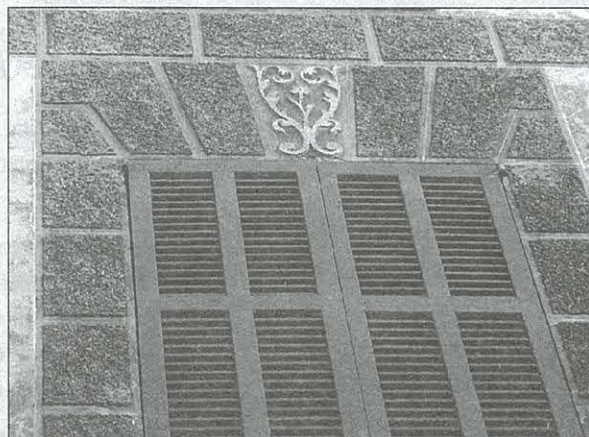
Estam estalviant una mitja de 3 milions de pessetes any a la Mancomunitat del Pla i nosaltres hem rebut, sempre a través del Consell de Mallorca una sola subvenció de 500.000 mil pessetes (any 2000) i n'estam esperant una altra del mateix Consell de 2 milions. La Mancomunitat sols ha aportat els poals al principi i les bosses de les llaunes.

Si no és troba una solució econòmica a dit problema, la recollida de vidre dels bars i de paper de les botigues, pot quedar interrompuda i crec que ho lamentarem totes i tots.

Vull animar-vos a tots a continuar la vostra bona marxa en el reciclatge i amb l'ajuda social que això suposa i vull creure i pensar i pensar i creure que les autoritats de la Mancomunitat del Pla trobaran una solució al problema que hem plantejat.

Petits detalls urbans

Maria Barceló i Crespí

*Interessant façana per la seva decoració floral sobre els portals, les finestres i la portassa.
Carrer Fra Bonaventura Sitjar, 4.*

Cor de Jesús amb la inscripció REINARÉ, sobre el portal principal de la casa.

FER LES AMÈRIQUES

Guillem Rosselló Bordoy

Fer les Amèriques era quelcom important pels mallorquins de temps enrere. No sempre fer-les era profitós. No de bades molts ho intentaren i acabaren escalivats.

Tomeu Melià i Lliteres, de can Boterí, és un dels porrerencs que féu les Amèriques, no en el sentit habitual de la dita, sinó dins uns paràmetres ben diferents, on la seva aventura americana fruità d'una manera especial a un camp: el de la cultura, el de la investigació, que no sol ser valorat en parlar de les Amèriques i les seves connotacions estrictament econòmiques.

Tomeu Boterí per als porrerencs, Tomeu Melià i Lliteres, per als companys que compartiren els afanys d'un llunyà batxillerat que, endemés de ser ferotge fou formatiu i profitós, és un mallorquí desconegut a la seva terra. Un dels molts illencs que desenrotllaren la seva tasca cultural i social prou lluny de la pàtria, dedicaren els seus esforços a millorar formes de vida menyspreades i maneres d'expressar-se en vies d'extinció. Sortadament la seva tasca està ben reconeguda arreu del món mentre que fins ara era pràcticament ignota a casa seva.

En Tomeu, estudiant de batxillerat a les aules de Monti-Sion de Palma, un nom tan arrelat a la vida de Porreres, seguí els estudis sacerdotals a l'empara de la Companyia de Jesús, llicenciant-se en Filosofia (1961) i Teologia (1965).

Destinat pels seus superiors a continuar les tasques civilitzadores iniciades al segle XVII pels jesuïtes a Paraguai a partir d'un intent socialitzador poc freqüent en aquelles èpoques: *las reducciones*, es convertí en especialista cabdal de la llengua guaraní, investigació que cristal·litza en la seva tesi doctoral defensada a la Universitat d'Estrasburg l'0any 1969, titulada *La création d'un langage chrétien dans les reductions de Guarani Paraguay*.

Investigador dins el camp de l'antropologia cultural ha dedicat els seus afanys a l'estudi dels grups indígenes del Paraguai, no tan sols de la seva llengua, sinó dels seus costums i, a un moment quan les autoritats d'aquell país el consideraren persona *non grata* i l'expulsaren, traslladà la seva acti-

vitat a l'estudi de estudi a l'Amazona brasilera, on dedicà la seva activitat a l'estudi de costums i llengües de grups marginals en vies d'extinció.

Considerar Tomeu Melià com un perill públic és bona prova de la incultura del dictadoretxo paraguaià que, malgrat llur ínfima categoria humana, regí un país durant anys d'oprobri.

Proposat fa alguns anys per al Premi *Príncipe de Astúries*, enguany el govern de les Illes Balears ha guardonat la seva persona i la seva tasca amb el premi *Ramon Llull*, distinció que no tan sols honorà una vida per complet dedicada al demés sinó també a una tasca investigadora, callada, dins el més estrictes límits de la modèstia i ben allunyada del divisme tan en boga a l'actualitat.

La labor de Tomeu Melià com a docent, com a investigador, com a persona afable ens honora a tots els mallorquins i de manera especial als seus conciutadans, perquè si els atzars de la vida el mantingueren lluny de la seva terra, tenien la plena seguretat que en Tomeu mai ha oblidat les seves arrels porrerencs i la seva vida feta de les Amèriques és bona prova.

Sien aquestes notes, inspirades per una llarga amistat, de presentació al seu poble d'un porrerenc il·lustre que per circumstàncies de la vida no ha gaudit del viure de cada dia al seu poble. No és gosadia comunicar-vos ara aquestes ratlles sobre Bartomeu Melià, tan sols són producte de l'afecte envers la seva persona.

IG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

HISTÒRIES AMB ENIGMES. (IV)

L'ACAMPADA

Mª Antònia Barceló - Josep Beltran - Francesca Rosselló - Xisco Sànchez

Després de trobar el mapa van cridar a tots els companys i el van comentar; van esbrinar que es tractava del mapa d'uns pirates del segle XIII que havien viscut a aquell lloc, que per ells era un amagatall.

- Quin lloc indica el mapa? -Va preguntar na Mª Antònia-
 - No ho sé, mireu el mapa. -contestà na Francesca-
 - Mira!! Ho he trobat!! -Digué na Mª Antònia-

ENIGMA:

En una muntanya de la Serra de Tramuntana,
 on existeix una gran coral d'escolania,
 en el clot més profund de les roques
 es feien rituals d'ànimes.²

Un grup d'al-lots i d'al-lotes de Mallorca van anar d'acampada a un poblet anomenat Sa Pobla. El dia que havien de partir tothom estava emocionat. Quan arribaren a Sa Pobla muntaren les tendes i feren una berenada. Aquell vespre ningú va dormir d'entusiasmats que estaven.

L'endemà, morts de son, varen decidir explorar el terreny, i...

- Uau!! -Va exclamar en Pep-
 - Què és? -Preguntà en Xisco-
 - Pareix... -Va contestar en Pep-

ENIGMA:

Ell t'orienta,
 tu et guies
 i amb els teus passos
 esbrinaràs el que cerques¹

Es reuniren tots amb les motxilles preparades a punt de partir, van pujar a la furgoneta. Un cop arribaren a Lluç es dirigiren cap a "La cova dels Morts", agafaren les llanternes i... cap a dins!! En arribar sentiren en Miquel que digué:

- Aaah!!! Una mosca!!!

Després de matar la mosca feren un ritual. Seguiren el camí que indicava el mapa i... trobaren...

ENIGMA:

Fet d'un vedell recent nat,
els egipcis hi escrivien,
on hi havia jeroglífics,
alguna cosa ha de dir.³

Na Cati va esbrinar el jeroglífic i na M^a del Mar va dir:

- Però això va cap a s'Albufera.
- Sí. -Contestà na Caterina-
- Uiii! Però, a mi, em fa por! -digué na M^a del Mar-
- No passa res, tranquil·la! -contestà en Pau-
- I en Joanet dels ulls de foc!! A mi, em fa molta por! -digué na M^a del Mar-
- Deixa't de comèdia i anem-hi!! -Exclamà en Climent-

Un cop arribaren a s'Albufera:

- Jo crec que és per aquest camí. -Digué n'Andreu-
- No, és per aquest altre. -Contestà na Mª Francisca-

A la fi agafaren el camí correcte i al final d'aquest trobaren...

ENIGMA:

Es construeix una carcassa
i un contingut.
La carcassa es fa de l'arbre,
i el contingut s'extreu d'una mina.⁴

Quan començava a fer fosca partiren tots cap a casa amb la furgoneta, carregats amb l'or que havien trobat dins el cofre.

"la Caixa"

C/ Hospital, 5 - PORRERES

1 Un mapa.

2 La cova dels Morts.

3 Un pergami.

4 Un cofre.

L'EQUIP DE BÀSQUET SA FONDA – PORRERES TEMPORADA 2001/2002

Antoni Gornals Mesquida

A finals de gener va acabar la fase regular del campionat de bàsquet de la Primera Autònomic masculina, categoria en la qual el club de bàsquet de

Porreres hi té un equip ara ja fa algunes temporades.

La fase regular d'aquesta categoria es disputa en dos grups de vuit equips cada un i són, per tant, setze els equips balears que hi participen. Acabada aquesta fase, els quatre primers equips classificats de cada grup disputen la fase d'ascens i els quatre darrers han de lluitar en la fase de descens.

Enguany, l'equip porrerenc va quedar en cinquena posició, empatat a punts amb el quart classificat, i està inclòs, per tant, en el grup de descens. La puntuació final de l'equip porrerenc fou:

Classificació:	5è
Partits jugats:	14
Partits guanyats:	7
Partits perduts:	7
Punts a favor:	1043
Punts en contra:	990
Puntuació total:	21

La fase de descens s'inicià dia 10 de febrer i els vuit equips que formen el grup hauran de lluitar fins dia 19 de maig per poder continuar en la categoria actual la propera temporada. El calendari dels partits que ha d'afrontar l'equip de la vila és el següent:

Jornada	Data	Partit
1	10 febrer	Cafés Palma – Sa Fonda
2	17 febrer	Sa Fonda – Raypa Andratx
3	24 febrer	Idea Palma – Sa Fonda
4	3 març	Sa Fonda – Hormigones Farrutx
5	10 març	Banana Disco – Sa Fonda
6	17 març	Sa Fonda – Telecom Balear
7	24 març	Duran Calvià – Sa Fonda
8	7 abril	Sa Fonda – Cafés Palma
9	14 abril	Raypa Andratx – Sa Fonda
10	21 abril	Sa Fonda – Idea Balear
11	28 abril	Hormigones Farrutx – Sa Fonda
12	5 maig	Sa Fonda – Banana Disco
13	12 maig	Telecom Balear – Sa Fonda
14	19 maig	Sa Fonda – Duran Calvià

L'equip i el club esperen i agraeixen el suport de tota l'afició porrerenca.

Levi's
DIESEL
Avirex
Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56
Porreres

AVIA
CAT
AVIA
ENERGY
adidas

ESPORT ESPLAI

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

Tel. 971 16 83 13

BIBLIOTECA DE PORRERES

OBERTA A TOTS.

Xarxa
de Biblioteques
de Mallorca

E-MAIL: bibliotecadeporreres@hotmail.com

Biblioteques Municipals

Consell
de Mallorca

LES NOVETATS SÓN:

- Sbert, J: La cinta de Plata. Olañeta, 2001.
- Artigues, A: Xeremies, el sac de gemecs càtala de mallorca. Cort, 2000.
- Rayó Ferrer, M: Aucellari. Olañeta, 2000.
- Grau, I: El balanci negre. Moll, 2001.
- Pinya, M. A.: Les receptes de sa Sínia. El Far, 2001.
- Xargay, E: darrera les tanques. El Tal, 2000.
- Jaume, M: Llibre de Gelats i quemullars. Olañeta, 2000.
- Calviño, Cels: Història de les Illes Balears. Documenta Balear, 2000.

Grup escolar al pati de ca ses Monges Blaves al carrer Sala, actualment Sa Residència, cap a l'any 1937-1938. Foto cedida per Rosa Riera Mesquida. D'esquerra a dreta. De dalt a baix.

Fila 1. - Apol·lònia Sampol - Maria Grimalt *Monjos* - Margalida Julià *Des Colomer* - Sebastiana *Orguera* - De Son Roig - Margalida *Servera Cales* - Joana *Mesquida Gollona* - Àngela *Pirà* (+) Coloma *Nicolau Mítxxa* - Desconeguda - Antònia *Barceló Ferrana* - Francisca *Mestres Lluisa*.

Fila 2. - Catalina *Fuster Pixa* - Maria *Maras Torres* - Apol·lònia *Serra Banyada* - Antònia *Monteros Fidenra* - Miquela *Molí d'en Tífol* - **Monja**-Catalina *Soler Costitxa* (+) - Maria *Garau Marrió-Praxedes Vaquer Capblanca* - Francisca *Segura Gelada* - Desconeguda - Margalida *Fullana Son Gornals* - Margalida *Servera Moia*.

Fila 3. - Margalida *Juan Maga* - Antònia *Mesquida Trallades* - Margalida *Llaneras Pastsis* - Catalina *Obrador Gallura* - Ana *Serra Banyat* - Desconeguda - Magdalena *Janer Xim* - Damiana *Mestres Bailet* (+) - Catalina *Cremada* - Catalina *Cudema* - ? *D'es Celler*.

Fila 4. - **Monja** - Jaumeta *Mates* - Catalina *Sampol Paula* - Maria *Hereva* (+) - Francisca *Rosselló Beltran* - Francisca *Ginard Boteta* - Aina *Soler Costitxa* - Maria *Cerdà Celes* - Petra *Barceló Moia Apol·lònia Barrala* - Catalina *Cerdà Dialecta* (+) - Aina *Noguera Bordoa* - Desconeguda.

Fila 5. - Rosa *Obrador Fornereta* - Joana *Bonnin Maritanda* (+) - Maria *Servera Serola* - Rosa *Riera Gollona* - Joana *Coll Massutina* - Magdalena *Julià Cantona* - Desconeguda - Maria *Orell Pou Nou* - Catalina *Figuera Beia* - Catalina *Cavallera* - Aina *Roig Cavallera* (+) - Petra *Roig Mirasolis* - Maria *Mora Frare* - i Catalina *Mesquida Maiola* (+).

Fila 6. - ? *Des Celler* - Maria *Cerdà Font Celes* - Miquela *Cerdà Padacet* - Antònia *Mora de Son Mora* - Catalina *Sorell Rabassa* (+) - Francisca *Oliver So n'Homs* - Margalida *Frau Barceló Capallera* (+) *Agnès Gornals Mollatigo* - Antònia *Silvar Ferranda* - Catalina *Nicolau Mítxxa* - (+) - Maria *Mulet Alarona* - Catalina *Mortà Ferrera* - Apol·lònia *Melià Boterina* - Francisca *Vidal Moia* - Rosa *Salada*.